

Rondje Duitsland

Op bijna elk boerenerf is wel Duits ijzer te vinden. Is het niet van Amazone, Grimme, Lemken of Rabe, dan wel een trekker van Deutz, John Deere of Fendt. Maar waar komt dat allemaal vandaan? Wie weleens over de kilometerslange Duitse Autobahn rijdt, merkt het. Duitsland ademt landbouw. Het is een van Europa's grootste landbouwgebieden, waar ook veel machines vandaan komen. Duitse Gründlichkeit...

Guido Mangnus: "Duitsers zijn goed gemechaniseerd"

Guido Mangnus, sales director bij de Nederlandse fabrikant Miedema, is positief over de Duitse akkerbouwers. "De Duitse boer is goed gemechaniseerd. Ze houden van nieuwe machines en zijn niet blind voor het eigen thuismerk. Over het algemeen staat een Duitse akkerbouwer open voor andere kwaliteiten. Wel houden ze van binding met de fabriek. Dat

is weleens lastig voor ons. Verder moet je op de Duitse Pünktlichkeit, Höflichkeit en hiërarchie letten. Het eerste contact is vaak formeel en daar moet je veel aandacht en tijd in steken, maar daarna wordt de relatie warmer. Zo moet je niet met een Fiat Punto op het erf komen, maar zeker met een auto uit de middenklasse. Status, hiërarchie, daar houden ze wel van. Voordeel voor ons is dat de Nederlandse aardappelteelt hoog in het vaandel staat met innovatieve technieken en praktische kennis. Zo hebben we de laatste twee jaar de omzet weten te verdubbelen. Hardlopers zijn de bekerpootmachine CP 42, stortbak SB 651, kistenvuller MB 33 en de hallenvuller Farmer-serie. Dit zijn dus niet heel grote machines. Overigens hebben Duitse boeren over het algemeen wel heel grote trekkers. Er zijn wel heel grote bedrijven, maar het gros teelt tussen 30 en 80 hectare aardappelen. Waar wij als Nederlandse fabrikant onder andere mee te maken hebben, is de TÜV-keuring. Dit betekent voor de getrokken machines vaak aanpassingen aan uitstekende delen en beremming, met daardoor weer problemen om binnen 3 meter breedte te blijven. Graag zouden we één Europese wetgeving zien."

Aardappelen

Met 260.000 hectare aardappelen is het areaal vergelijkbaar met dat in ons land. Vooral de grond langs de kust en onze grens is geschikt, omdat daar weinig stenen in voorkomen. Zo'n 85.000 hectare is bestemd voor consumptie en 160.000 hectare voor de industrie.

Koolzaad

Vooral in Noord-Duitsland heeft de akkerbouw sterk ingespeeld op alternatieve energie. De 1,5 miljoen hectare oliehoudende gewassen is bijna alleen winterkoolzaad. Oliehoudend vlas en zonnebloemen omvatten 35.000 hectare.

Agrotechnica

Van 15 tot 19 november is Hannover weer het centrum van alle landbouwmachines. Veel fabrikanten lanceren al in deze zomer hun noviteiten. In dit nummer vindt u een aantal daarvan.

Voedergewassen

Het areaal gras, luzerne en snijmaïs voor de voederwinning bedraagt ruim 2,3 miljoen hectare. Van die oppervlakte wordt 70 procent ingenomen door snijmaïs en 400.000 hectare door blijvend grasland. Veel veehouders passen wisselbouw toe.

Wijnbouw

De hellingen van de Duitse rivieren (Rijn, Moezel, Donau en Main) lenen zich goed voor wijndruiven. De 100.000 hectare levert circa 1 miljard liter wijn.

6,9 miljoen hectare granen

Met 6.900.000 hectare granen is het aandeel van 57 procent veel groter dan in ons land. Het areaal rooivruchten (636.000 hectare) is met 9,5 procent beperkt, mede door stenen in de grond.

9,6 miljoen hectare akker

Duitsland heeft 17 miljoen hectare landbouwgrond. Na aftrek van grasland en voedergewassen (snijmaïs) is het areaal akkerbouw 9,6 miljoen hectare. Ofwel een aandeel van 57 procent. Dat is veel groter dan in ons land.

Suikerbieten

Het areaal suikerbieten bedraagt ruim 380.000 hectare. Groter dan in ons land, maar toch wel vergelijkbaar. Bij dit gewas is de nadelige invloed van stenen minder groot dan bij aardappelen. De teelt strekt zich uit tot in de Vrijstaat Beieren. Met name het Süddeutsche Zuckerruben Verband speelt een centrale coördinerende rol tussen teler en fabrieken. Door het concentreren van de verwerking, moeten bietenhopen in ons land ook worden afgedekt. Dat probleem kende de Duitse boer al veel langer.

Cramer

Cramer uit Leer is van oudsher fabrikant van aardappelpootmachines; eerst met corrector, later met grote lepels om missers te vermijden. Naast potmachines maakt Cramer nu ook werktuigen voor groenonderhoud.

Dammann

Veldspuiten van Dammann vallen op door de omvang en de lucht-ondersteuning: geen luchtzak, maar een gesloten beplating. De fabriek staat in Buxtehude.

Berkenheger

In de lage en vlakke kuststrook is waterbeheer een belangrijke voorwaarde. Berkenheger uit Haren (Ems) maakt diverse maaiers om sloten en watergangen open te houden voor optimale waterafvoer.

Machinefabriek Krone

Machinefabriek Krone in Spelle heeft zich vooral gericht op grote loonwerkmachines, zoals de maishakselaars en grootpakpersen. Daarnaast zijn hooibouw-werktuigen een speerpunt binnen het programma.

Franz Grimme

Franz Grimme maakt aardappelrooiers in Damme. Het bedrijf is al 150 jaar oud en begon met mechanisatie van de aardappelteelt. Met de overname van Gruse werd het programma verbreed met onder andere inschuurlijnen. Sinds 2003 maakt Grimme ook bietenrooiers. Meest opvallend aan de bietenrooier is de 3 meter brede opvoerketting in plaats van reinigingszonnen.

Rabe

Machinefabriek Rabe in Bad Essen maakt niet alleen ploegen, maar ook niet-kerende grondbewerkings-werktuigen en (opbouw)zaaimachines. Het bedrijf stamt uit 1889. De laatste jaren gaat het niet zo goed. Begin dit jaar kon Rabe niet meer aan zijn betalings-verplichtingen voldoen en had het uitstelling van betaling aangevraagd. Nieuwe investeerders zorgen voor een doorstart.

Amazone

Amazone uit Hasbergen-Gaste is in 1882 gesticht. Van oudsher is Amazone bekend door de kunstmeststrooier. De belangstelling uit ons land voor veldspuiten kwam vooral door de getrokken variant met een nieuwe vormgeving en bediening. Door de overname van BBG Leipzig in 1998 werd Amazone ook actief in de niet-kerende grondbewerking.

Duitse akkerbouwers: Berend en Auko van der Velde

De broers Berend (foto) en Auko van der Velde runnen in het voormalige Oost-Duitsland de 'Van der Velde Gruppe'. In Tarthun, zo'n 25 kilometer onder Maagdenburg, kochten de Groningers in 1991 het ex-staatsbedrijf LPG Tarthun. Toen met 550 hectare land en 950.000 kg melkquotum. Inmiddels is het bedrijf enorm gegroeid en hebben ze 325 man personeel in dienst. In de deelstaten Saksen en Saksen-Anhalt wordt momenteel 10.500 hectare en in Tsjechië 900 hectare bewerkt. Het bouwplan is 1.300 hectare aardappelen, 200 hectare uien, 200 hectare suikerbieten, 2.100 hectare maïs, 800 hectare koolzaad, 900 hectare gerst, 600 hectare gras en de rest is tarwe. In Kroppenstedt vlakbij Maagdenburg is er nog een sorteer- en afpak-bedrijf voor aardappelen en uien dat voor 100 procent bij de Van der Velde groep hoort. Ook in Oekraïne hebben Berend en Auko geïnvesteerd. Daar is 50 procent van een bedrijf met 10.000 hectare akkerbouw en 300 koeien in handen van de Van der Velde groep. De andere helft is van Gerard Tonkens die ook enkele landbouwbedrijven in Oost-Duitsland heeft. Naast grootschalige akkerbouw zit Van der Velde ook in de veehouderij. In de genoemde deelstaten worden in totaal 5.300 koeien gemolken. Op een van de bedrijven worden 2.700 koeien gehouden, samen met de broers Hendrik-Jan en Robert Westert. Ook 18.000 mestvarkens en 200 zeugen horen bij de Van der Velde groep en 3.000 rosé meststierenplaatsen. Verder zit Berend in de energie. In totaal zijn er negen biogasinstallaties, waarvan twee in 50/50 met de gebroeders Westert. De capaciteit varieert van 535 kW tot 720 kW.

"In Oost-Duitsland zijn mogelijkheden voor een groot akkerbouwbedrijf. Een walhalla voor de akkerbouwer. Dat is het verschil met Nederland. En de winst valt hoger uit als het bedrijf groeit", weet Van der Velde. "Je kunt dan grote, dure machines met de nieuwste technieken inzetten." Een kleine greep uit het machinepark: een JD 9520 kniktrekker, Grimme SF 3000 zelfrijdende aardappelrooier, twee New Holland CR 9080 combines, Dubex Velton veldspuit met tandemas, Amac ZM 4 uienlader, Ginaf vrachtwagen met Kaweco mesttank, drieassige Krampe kippers en zelfrijdende Samon uienrooier. Dat Van der Velde verder naar het oosten kijkt, ligt aan de groei-kansen. "Rond Maagdenburg ligt wel wat mooie zwarte aarde, maar Oekraïne kent bijna alleen maar die grond. Het was ooit de graanschuur van Europa, waarom zou het dat niet weer worden?" Maagdenburg bevalt overigens prima, Nederland missen ze niet. "Het is hier een overgangs-klimaat: warmer en droger dan in Nederland. Maar we kunnen bijna alles beregenen. Nederland is overigens ook niet ver weg, het is maar vier uur rijden."

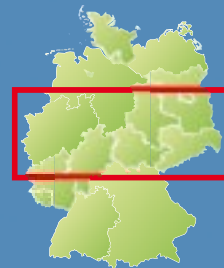
Claas

August Claas zag brood in de ommezwaai bij de graanoogst: 'niet met het graan naar de machines maar andersom'. In 1956 maakte het de Hückepack opbouw-machine. Nu is Claas uit Harsewinkel uitgegroeid tot een grote fabrikant van onder andere maaidorsers en grootpakpersen.

Franz Kleine

Franz Kleine uit Salzkotten maakt machines voor de bietenteelt. Zowel precisiezaaimachines (Centradrill) als bietenrooiers. De nieuwste tak is de grote zelfrijdende verlader.

Kverneland Accord

De Maschinenfabrik Accord in Soest (Sauerland) was bekend om zijn pneumatische kunstmeststrooier, zaaimachines en de driehoekige snelkoppeling. In 1994 werd Accord onderdeel van het Noorse Kverneland.

LTS Schönebeck

LTS Schönebeck maakte na de WOII Fortschritt trekkers en maaidorsers. Na de hereniging kreeg de fabriek het moeilijk. Grote concerns veroverden het voormalige DDR. LTS heeft nog even enkele Schlüter en Doppstadt trekkers gemaakt, zonder succes.

Lemken

In de productie van ploegen is Lemken uit Alpen nog altijd een belangrijke speler. Toen onderzoek naar grondbewerkingsmethoden kansen zag voor niet-kerende bewerkingen, heeft Lemken zijn programma flink verbreed. Lemken produceert inmiddels ook gedragen en getrokken veldspuiten.

WM Kartoffeltechnik

Wat vroeger onder de naam Wuhlmaus op de markt kwam als verzamelrooier voor aardappelen, heet nu WM Kartoffeltechnik. Met de vestiging bij Mönchengladbach is hier ook weer sprake van een ontwikkeling, die geografisch dicht bij de praktijk ligt. Opvallend bij WMK is de centrale koker waaraan alle onderdelen zijn bevestigd.

Hassia

Van oudsher is Hassia uit Butzbach, merknaam van de firma Tröster, verbonden aan poot- en zaaimachines, zowel rijen als precisie. Door interne problemen kwam aan een succesvol bestaan een eind. De beide productietakken werden aan verschillende bedrijven verkocht. Miedema Winsum heeft nu de productie van pootmachines overgenomen.

Walterscheid

Bij de aandrijving van machines en werktuigen door de trekker is de aftaktussenas niet meer weg te denken. Van de rechthoekige in en uit elkaar schuivende delen is een geavanceerd stuk techniek gemaakt dat tot hoge prestaties in staat is. GKN Walterscheid uit Lohmar maakt naast aftakassen ook complete aandrijflijnen voor andere fabrikanten.

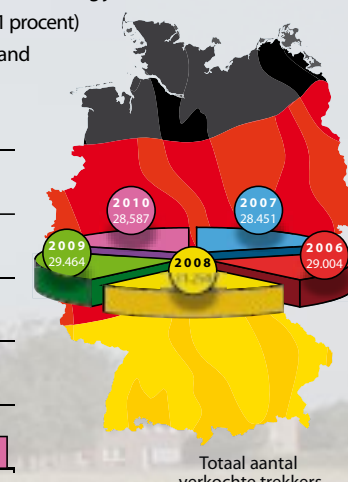
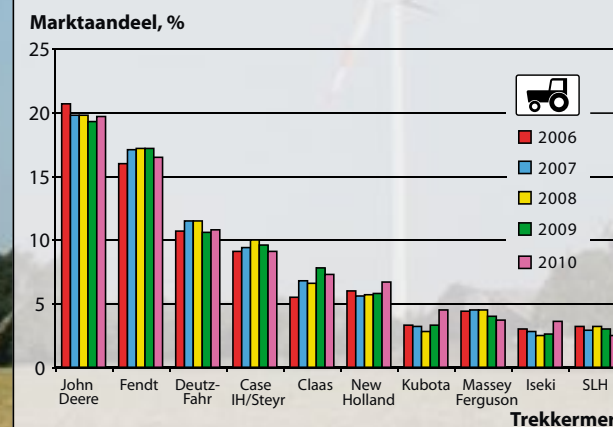
Deutz motoren

Sinds de uitvinding van de dieselmotor worden er in Keulen Deutz-motoren gemaakt. Eerst met waterkoeling, daarna met lucht-koeling en nog weer later weer met een radiator. Al in de jaren negentig van de vorige eeuw werd in Keulen de mijlpaal van 2 miljoen motoren bereikt.

Trekkermarkt Duitsland, periode 2006-2010

John Deere verkocht in 2010 weer de meeste trekkers in Duitsland. Het waren er in totaal 5.624 stuks (19,7 procent), Fendt volgde met 4.728 stuks (16,5 procent). Hiermee staat John Deere de eerste tien jaar sinds de laatste overgang naar een nieuw millennium aan kop. In het laatste decennium van het vorige millennium was dat steeds Fendt. Dat John Deere meer trekkers verkoopt, komt mede doordat het bedrijf ook trekkers heeft onder 50 pk en die heeft Fendt niet. Boven 50 pk zijn de rollen omgedraaid en staat Fendt op de eerste plek met 20,5 procent. John Deere zit daar net onder met 20 procent. In de klasse boven 200 pk heeft Fendt naar eigen zeggen een aandeel van 33,9 procent. Over alle vermogensklassen eindigde Deutz-Fahr vorig jaar weer als derde met 3.087 trekkers (10,8 procent), Case IH/Steyr als vierde met 2.601 stuks (9,1 procent) en Claas als vijfde met 2.087 stuks (7,3 procent). Dan volgen New Holland met 1.915 (6,7 procent) en Kubota met 1.286 stuks (4,5 procent).

John Deere Zweibrücken

In Zweibrücken maakt John Deere een Europese lijn maaidorsers. Net als bij de trekkers werd ook de serie maaidorsers in 1979 vernieuwd. Opvallend is dat John Deere nog steeds gebruik maakt van houten glijlagers voor de schudders.

Deutz motoren

In Ulm staat de tweede motorenfabriek van Deutz. Ook hier is de productie in volle gang en is het aantal van 500.000 al gepasseerd.

Deutz-Fahr Lauingen

In 1870 stichtten Ködel & Böhm een fabriek voor dorsmachines in Lauingen. In 1970 koopt KHD de fabriek tegelijk met de Fahr-fabriek in Gottmadingen. In 1996 komt de trekkerfabriek naar Lauingen. Voor de maaidorsers is geen plaats meer. Deze bouwt Deutz-Fahr nu in Kroatië.

Horsch

Dat je soms ook te hoog kunt grijpen, heeft Horsch uit Schwandorf ervaren. Naar zijn zelfrijdende motorvoertuigen was onvoldoende vraag. De productie is gestopt en de aandacht is volledig gericht op grote en brede grondbewerkingswerktuigen.

Grammer

Op de eerste trekkers mocht je meerijden op een pan. Door toenemende maximumsnelheid, wordt de vering belangrijker om lichaamsdelen te ondersteunen en schokken te dempen. Zadelmakerij Grammer uit Amberg stort zich in 1964 op de productie van geveerde stoelen. De vraag naar luxe stoelen op trekkers neemt enorm toe. Het mechanische veersysteem verandert in luchtvering. Persoonlijke instelling is al niet nieuw meer.

Holmer

Hoewel wat later dan in ons land, is ook Duitsland overgestapt op zesrijige bietenrooiers. Fabrikant Holmer uit Schierling heeft met de Terra Dos een groot marktaandeel. Door de grote banden doen deze rooiers ook in moeilijke situaties hun werk.

Ropa

Als akkerbouwer Paintner in 1972 een bietenrooier voor het eigen bedrijf maakt, is dat het begin van Ropa in Sittelsdorf. Naast meerrijige rooiers, tot 12 rijen, heeft Ropa ook opraapladers.

Fendt

Als Xaver Fendt in 1930 met zijn mechanische ploeg op de proppen komt, heeft hij niet kunnen vermoeden aan de basis te staan van een concern dat door innovaties steeds voorop bleef lopen. Fendt maakt in de jaren zestig onderscheid in de series door de namen Farmer en Favorit te gebruiken. De grootste sprong voorwaarts maakt Fendt bij de lancering van de Vario-transmissie in 1995. Na het topmodel volgden andere series met een vario. Nu zijn alle trekkers uitgerust met Vario. Daarmee is Fendt nog steeds uniek.

ZF

De naam ZF is sinds jaar en dag verbonden aan tandwielen en versnellingsbakken. Ook op het terrein van continu variabele transmissies heeft het bedrijf uit Friedrichshafen veel research gedaan.

MB-trac en Unimog

In de fabriek van Mercedes Benz in Gaggenau werden naast de MB-tracs de diverse typen van Unimog gemaakt. Voor agrarisch gebruik is voor dit 'Universal Motor Gerät' in ons land geen kenteken verplicht. Dan geldt wel de officiële beperking van 25 km/h.

Stuttgart

In Stuttgart zelf kunnen liefhebbers van historische auto-techniek hun hart ophalen bij de musea van Mercedes Benz en Porsche. Ook is er een fraai landbouwkundig museum bij de universiteit Stuttgart Hohenheim. Ook Bosch huist in Stuttgart. Van oudsher is Bosch leverancier van onder andere brandstofpompen. Inmiddels is het bedrijf uitgegroeid tot een wereldspeler op het gebied van hydrauliek.

Saarland

Baden-Württemberg

Bayern

Fendt 820 meest verkocht

De Fendt 820 is voor de derde achtereenvolgende keer de meest verkochte trekker in Duitsland. In 2010 werden in totaal 760 stuks afgeleverd. Sinds de introductie in 2006 zijn er in totaal 8.630 trekkers van dit type verkocht.